

th GOttes in dieser Sache bemercket
s v. 32. heißt: Auf daß erfüllet wür-
JEsu, welches er sagte, da er deu-
Todes er sterben würde. GOtt hatte
nen ewigen Rathschlüssen den Creutzes-
sung der Welt verordnet. * Das war
rch den Mund der Propheten, sondern
ristum selbst vorher verkündiget, wel-
20, 19. c. 26, 2. deutlich gesaget hatte,
Heyden überantwortet und gecreutzi-
würde, vergl. Joh. 12, 32. durch die-
s HErren JEsu waren der Jüdischen
ey welcher die Creutzes-Strafe nicht
ar, die Hände gebunden, daß sie sich
r heiligen Person vergreifen durfte.
ckung macht Johannes zur Stärckung
ens, und zeiget, wie der Rath GOttes
virrten Umständen alles so weislich re-

Lasset

n sind erzehlet samen Worten des HErren
lesenen heyl- JEsu im ersten Theil p. 6.

nicht irren im Gesetz, und die U
nicht fehlen mit rathen. Dieses P
Unfehlbarkeit masset sich nicht nur m
ders ausschweifenden Hochmuth der R
an, der in allen seinen Schlüssen und U
trüglich seyn will;* sondern es steckt au
te Einbildung den ärgsten Bösewichte
Niemand wills an sich kommen lassen,
oder unrecht gethan habe. Jederm
Handlungen zu entschuldigen und zu
wenn gleich die Ungerechtigkeit dersel
Augen leuchtet. Sehet, diese Unart
Einfluß in das Leiden Christi gehabt
vergrössert. Lasset uns hiebey in unse
fen, und forschen, ob wir etwa auch
kehrte Eigenliebe also verblendet sind
für recht gethan halten, was wir vor
es auch gleich dem Worte GOttes
entgegen wäre. Lasset uns diese gr

* Vide IO. HENR. HEIDEGGERI *myste ium Babylonis diss. VIII. sect. II. §. 34.* et *diss. XI. sect. I. §. 21* ... DEI diss. *de* ... *Romani infa*...

wohlgethan, Apost. 10, 38. von wel-
ck gerufen: Er hat alles wohl ge-
. 7, 37. der muß sich allhier als ein U-
en welchen das Schwerdt der Obrig-
rden müsse, * darstellen lassen. Nim-
de es dazu kommen seyn, wo nicht
n solches verursachet hätten. Das
schlecht war in einen solchen Abgrund
s versuncken, daß GOtt, wenn er
erabschauete, keinen fand, der gu-
nicht Einen, Psalm 14, 3. Dem-
r alle als Ubelthäter vor das Gericht
t, und zum ewigen Tode verurthei-
n. Aber der eingebohrne liebe Sohn
n Vaters tritt hier an die Stelle der
nd läßt diese Schmach auf sich legen,
em strengen Gericht GOttes losge-
in den Stand gesetzet werden möch-
thun, und Böses zu meyden. Wer
dem-

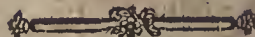
ònnumquam
t *facinoro-*
ii dignum,
ui velut ha-

bitum in malefaciendo contra-
xit. *Syrus* reddit: Si non es-
set hic *servus* vel *operator ini-
quitatis*.

Lijted Stafrofs-Kver,

Med Catechismo,

Og fleyru Smaa-Veges.

Selst almennt Innbunded 4. Fiskum

Prentad á Hoolum i Hialtadal, Af Pétre Jonssyne, Anno 1779.

Blijda Barn ad gaadu,
Bookstafina aa Tafar,
grant ad muna, sw Menter
minner þig aa ad finna
øll Adkvæde aa Villu;
Andartaks Teikn hvar standa,
gløggt skalltu og giørla vakta
good tem þier Lestra Hlioodenn.

Þetta i Paanka laattu,
þier, Barn, jafnan vera,
Lestur þinn þaa med Listum,
Lijder heyra um sijder:
Otta Guds æ þier settu,
ad æsa, so vaxe Giæfan,
aller þaa Hiarta af øllu,
aarna goods slijku Barne.

Stafrofed.

a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, o, p, q, r, ſ, s, t, u, v, x, y, z, þ, æ, ø.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. ſ. s. t. u. v. x. y. z. þ. æ. ø.

a.b.c.d.e.f.g.h.i.k.l.m.n.o.p.q.r.ſ.s.t.u.v x.y.z.þ.æ.ø.

a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, o, p, q, r, ſ, s, t, u, v, x, y, z,

g, h, i, k, l, m, n, o, p, q, r, ſ, t, u,

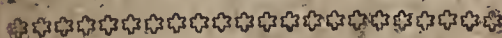
Samfaster Staf-er i Prente.

ch (er ch). ck (ck). ff (ff). fi (fi.)
fl (fl). ll (ll). ſi (ſi). ſk (ſk).
ſl (ſl). ſt (ſt). ſſ (ſſ).

Tvøfallder Stafer.

aa (er tvøfalldt a). ij (eru tvø i).
w (er tvøfalldt u). m̄ (eru tvø m).
n̄ (eru tvø n). W [er tvøfalldt v].

Ad þessum Støfum er kveded fast, einnig þeim, hvar Skack-Strik er yfir.

Upphafs-Stafer.

A, B, C, D, E, F, G, H,
I, K, L, M, N, O, P, Q,

R, S, T, U, V, X, Y
Z, Þ, Æ, Ö.

A, B, C, D, E, F, G
H, I, K, L, M, N, O,
P, Q. R. S. T. U. V.
X. Y. Z.

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L
M. N. O. P. Q. R. S. T. U. V
X. Y. Z. Þ. Æ. Ö.

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N.
P. Q. R. S. T. U. V. X. Y. Z. Þ. Æ. Ö

ABCDEFGHI
LMNOPQRS

UVXYZÆ.

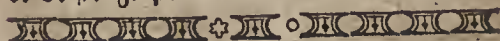
A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O.
P. Q. R. S. T. U. V. X. Y. Z. Æ.

Hlioods - edur Raddar - Stafir eru:

a. e. i. o. u. y. æ. ø.

Samhlioodande Stafir kallast:

b. c. d. f. g. h. k. l. m. n. p. q. r. s.
t. v. x. z. þ.

Til Skilnings, og so ad greinelega sie lesed, eru þesse Adgreiningar Merke brwkud, Lesaranum til Leidar - Vijsers.

1) . (Punctur) þijder ad Greinen sie a Enda, og er þetta Teikn hid lengsta Pagnar-Merke.

2): (Colon) er nær þvi eins lang

ngt Pagnar-Merke.

3) ; (Semicolon) er minna Pagnar-Merke, enn hin fyrre.

4) , (Comma) er hid minſta Pagnar-Merke, þar Madur lijtid eitt ſtaldrar vid í Framburde Ordanna.

5) ! Upphroopunar Merke.

6) ? Spurningar Merke, ſem ſetſt fyrer aptan ſijdarſta Orded i einu Spursmaale.

7) - (Hyphe) Samteingingar Merke, ſijner ad Orded eige ſamanndragaſt.

8) ' [Apoſtrophus] edur Frannumningar Teikn), ſetſt ſtundum aptan vid Orden og ſijner ad þar vante Hlioodſtaf, ſo ſem allr'-Heilagra Meſſa: J ſtadeñ fyrer: allra-heilagra Meſſa.

9) () Kallaſt Parentheſis, edur Jun-

Innsetning, þegar inn eru sett til Upplijsingar eda einhvers Athuga eitt eda fleyre Ord i samannhangande edur samfeldre Rædu.

* * *

Nockrar einfalldar Reglur um þad, hversu sumer Bookstafer eige lesast i framande Ordum.

1.) au, lesest sem tvofalldt a (æ) i framandi Ordum, so sem Saul (Sæl, sæ Kongur), Paull, (Pæll). Eñ i Islendskum Ordum verdur kveded ad au añad hvert lint, so sem faugur (fogur) edur fast, so sem Auga (Øiga).

2) C Fyrer framan Samhliood endur og þessa Raddar-Stafe,

a. o. u. at ad lesast sem k, so sem Catechismus (Katekismus) Capitule (Kapitule) Jac:b (Jakob). En þegar C. er fyrir framan e. i. y. æ. verdur þad lesed sem S. so sem Cerimonia (Serimonia) Cicero (Sisero, þad Mañs Nafn), Cyrus (Syrus).

3). Ph. lesest sem F. so sem Pharao [Farao] Cleophas (Kleofas) Philistei (Filistei); eñ þa ph. er i Enda Ords mon þad lesast fyrer p. eda f. so sem Joseph (Josef eda Josep).

4). Ps. J Upphafe Ords lesist sem S. so sem Psalmur (Salmur).

5. T. Fyrir framañ tvo Hlioodstafe, þoo þad er ei i Upphafe Ords, lesest sem s. eda ts. so sem Reformatio (Reformatsio

End-

Endurboot) Ordinantia (Ordinanſia) Pontius (Pontſius).

6 Æ, leſeſt i framande Ordum ſem e. ſo ſem Ægyptaland (Egyptaland) Galilæa (Galilea) Jeremiæ (Jeremie).

Her ad auke eru athugande Bønd i Riti og Skamſtøfun, ſem ſkialdnar brwkaſt i prentudum Bookum, i hverium þo hellſt frāmkoma:

1) ꝛ Fyrer aptan Samhlioodan de Staf, leſeſt ſem ur, ſo ſem, Madꝛ [les Madur]

2). um ū og ñ. er aðdur talad.

3]. H. eda Heil. leſeſt, Heilagur.

4]. Mꝫ les Med.

5) Z. brwkaſt ſtundum fyrer ſſ, Stundum fyrer ſt, ſo ſem þe zu. les þeſſu, ſæz, les fæſt,

6. Þm̃ [les þeim], sm̃ [les sem] Am̃, [les Amen]. etc. [lesest, et cætera, og þijder: Fleyre Ord eiga tilleggiast].
7. Upphafs Stafur samhlioedandi i Midiu eda Enda Ordsins eykur ad Helminge Kraft þess sama Stafs, so sem gloG-ur, les gloggur, sæL, les sæll, MuNur, les Munnur.

Islendsk Tala.

I. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.
11. 12. 13. 14. 15. 16. 17.
18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.
25. 26. 27. 28. 29. 30. 31.
32. 33. 34. 35. 36. 37. 38.
39. 40. 41. 50. 52. 60. 62.
70. 80. 90. 98. 100. 200. 300.
400. 500. 600. 700. 800. 900.
910. 915. 930. 940. 1000. 1766.

2000. 2890. 3548. 4621. 5002.
6033. 7510. 8000. 8902. 9004.
9799. 10000. 23456. 30096.
40001. 69000. 69905. 77075.
80000. 90081. 99999. 100000.
756809. 598320. 2003506.
100000000. 768900000.

Þegar tveir eda fleyre Toluſtafer eru til ſamans, þa hefur ſa fyrſte til hægre Handar, ſem er hiñ ſijdarſte Toluſtafur, ſijna einfallda Merking; ſa honum er nærſtur, þijder Tug, hinn þridie Hundrad, fiorde Þuſund, fimte tilkiñer Tug Þuſundaña, ſiotte Hundrad edur Hundrud Þuſundaña, ſiounde Þuſund edur Þuſunder Þuſundaña, attunde Tug Þuſunda Þuſundaña, ſo ſem til Dæmes: 28. eru tveir Tugar og atta uñfram. 288. eru tvo Hundrud attatyger og atta. 2890. eru tvo Þuſund, atta Hundrud og Nijutyger. 12895 er Tolf Þuſund atta Hundrud Nijutyger og fim. 228950. eru tvo Hundrud,

tuttugu og atta Þusunder, Niiu Hundrud og fimtyger. 7228950. eru Sio Þusunder Þusunda, tvo Hundrud tuttugu og atta Þusunder, Nyuhundrud og fimtyger. 19200500. er Nytian Þusunder Þusunda, tvo Hundrud Þusunder og fimm Hundrud.

Minnes Vers uppa þessa Tølu, sem kallast einnig Ciphru Tala.

Sig mest merker hinn fyrste,
Man Tiju kvad Annar,
Hundrad þijder hinn Þridie,
Þusund Fioorde vel grunda,
Tiju Þusund tel Fimta,
tel Hundrad Þusund Siøtta,
Siøunda mier Alerkar kienndu,
ad kalla Þusund Þusunda.

Romverst TALA.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX.
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.
X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI.
10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.

xvii. xviii. eda xiix. xix. xx. xxi.
17. 18. 18. 19. 20. 21.
XXX. xxxii. xL. XLIII. L.LIV. Lx.
30. 32. 40. 43. 50. 54. 60.
Lxv. Lxx. Lxxvii. Lxxx. Lxxxvii.
65. 70. 77. 80. 87.
XC. xciix. C. CC. CCC CD. D.eda
90. 98. 100. 200. 300. 400. 500.
Ɔ Dc. Dcc. Dccc. CM. M. MM.
600. 700. 800. 900. 1000. 2000.
MMM. CM. MDc. MDCCLxxix.
3000. 900. 1600. 1 7 7 9.

Hier vid er Athugande.

1. Smærre Tala fyrer framan hina stærre, dregur fra þessare, sem IV. (4) xL. (40) CM. (900.)

2. Smærre Tala epter hina stærre eikur þessa so sem VI. (6) xii. (12). Mc. (1100). MCLVIII. (1158.)

Ad

Adkvædenn

Ab eb ib ob ub.	Ba be bi bo bu.
Ac ec ic oc uc,	Ca ce ci co cu.
Ad ed id od ud.	Da de di do du.
Af ef if of uf.	Fa fe fi fo fu.
Ag eg ig og ug.	Ga ge gi go gu.
Ah eh ih oh uh.	Ha he hi ho hu.
Ak ek ik ok uk.	Ka ke ki ko ku.
Al el il ol ul.	La le li lo lu.
Am em im om um	Ma me mi mo mu
An en in on un.	Na ne ni no nu.
Ap ep ip op up.	Pa pe pi po pu.
Ar er ir or ur,	Ra re ri ro ru.
As es is os us.	Sa ſe ſi ſo ſu.
At et it ot ut.	Ta te ti to tu
Ax ex ix ox ux.	Xa xe xi xo xu.
Aþ eþ iþ oþ uþ.	Þa þe þi þo þu.

Signingen.

I Nafn-e Fød-ur, og Son-ar, og Aud-a Hei-lags, A-men.

Drottinnleg Bæn.

Fad-er vor þu sem ert aa Himn-um. Helg-est þitt Nafn. Til-kom-e þitt Rij-ke. Verd-e þiñ Vil-ie, so a Jord-u sem aa Him-ne. Gief oss i Dag vort Dag-legt Braud. Og fyr-er-gef oss vor-ar Skulld-er, so sem vier og fyr-er-gef-um vor-um Skulld-u-naut-um. Og eig-i leid þu oss i Freist-ne: Helld-ur frels-a oss fraa Ill-u. Þvi-ad þitt er Rijk-ed, og Matt ur-eñ og Dijrd-iñ, um Alld-er-nar, A-men.

Blessunar Ordenn.

Drott-eñ bless-e mig, og vardveit-e mig, Drott-eñ lát-e sijn-a A-sioon-u lijs-a yf-er mig og sie mier Myßk-un-sam-ur, DRott-iñ snw-é sijn-u Aug-lit-e til miju og giefe mier Frid, Aũ.

Bord-Psalmurenn.

Fyrer Maaltijd.

ALLra Augu vona til þijn Drottiñ, og þu gesur þeim þeirra Fædu i Hæfilegann Tijma, þu upplijkur þiñ Hendi, og sedur allar lifandi Skepnur med þiñi Blessan.

Dijrd sie Gudi Fodur, og Syni og Heilogum Anda, so sem hun var ad Upphafe, og er eñ nu, og jafnañ, uñ allar Alldir Allda, Amen.

Amen.

Gud Fadir myskuna þu oss, Gud Sonur myskuna þu oss, Gud Heilagur Andi myskuna þu oss.

Fader vor þu sem ert a Himnum, etc.

DRottiñ Gud Himneskur Fader, blessa þu oss og þessar þijnar Gafur, sem vier medtokum til vor af þiñi myskunsamlegri Goodgyrni, fyrir JEsum Christum vorn DRottiñ og Herra.

Bord-Psalmurinn

epter Maaltijd.

ÞAckid þier DRottni, þvi ad hañ er goodur, og hñs Myskunsemi varir ad eilijfu. Hvør ed øllu Holldi gefur Fædu, Kvikfienadinum sitt Foodur, og Ungum Hrafnaña, sem hañ

ækalla. Hañ hefur enga Lyst ä Styrkleika Hestsins. ecki helldur Pocknan ä nockurs Mañs Beinum: DRottne eru vel þeckir, þeir sem hañ Ottast og til hañs Myskunar vona.

Dijrd sie Gudi Födur og Syni, etc.
Gud Fader myskuna þu oss, etc.
Fader vor þu sem ert ä Himnum, etc.

Packir giorum vier þier, Drottiñ Gud Himneskur Fadir, fyrer JEsum Christum vorn HErra, og fyrir allar þijnar Gaafur og Velgiorninga, þu sem lifer og rijker ad Eylijfu,
Amen.

Sa mine

Catechismus

Med Utleggingu

D. Mart. Luth.

Þetta eru Tiju Laga

Bodord Guds.

Fyrsta Bodord.

Eg er DRottenn Gud þinn, þu skallt ecke hafa Annarlega Gude fyrer mier.

Hvad er þad? Þad er:

Vier eigum yfer alla Hluti fram̄ Gud ad Ottast, hann ad elska, og a hann einn ad trwa.

Annad Bodord,

Þu Skallt ecke leggia Nafn DR. Guds þijns vid Hiegooma,

þvi

þvi DRotteñ mun ei hallda þañ Saklausañ, sem brwkar hanns Nafn Hegoomlega.

Hvad er þad? Þad er:

Vier eigum ad Ottast og elska Gud. Engum eigum vier Ills ad bidia i hanns Nafne, eigi sveria vid þad nie Fiolkingi fremia, eigi liwga nie svijkia, helldur eigum vier Guds Nafn ad akalla i ollum vorum Naudsynium, þad ad tilbidia, lofa þad, og þvi Þacker ad giora.

Þridia Bodord,

Miñstu ad hallda helgañ Hvijldar Dagiñ DRottins Guds þijns.

Hvad er þad? Þad er:

Vier eigum ad Ottast og elska Gud. Ad vier eigi fyrirlijtum Predikunena, nie hanns Ord, helldur eigum vier þad heilagt ad hallda, giarnann heyra þad og læra.

Fiorda Bodord

Heidra skallt þu Fodur þiñ

Moodur, so þier vel vegne, og þu verdir langlijfur a Jorduñe.

Hvad er þad? Þad er:

Vier eigum ad Ottast og elska Gud. Ad vier eige fyrerlijtum vora Forelldra, nie þa sem yfer oss eru bodner, eige þa til Reide reitum, helldur þa i Heidri hafum, þioonum þeim og hlijdner sieum, elskum þa og Virding veitum.

Fimta Bodord.

Þu skallt ecki Mañ deyda.

Hvad er þad? Þad er:

Vier eigum ad Ottast og elska Gud. Ad vier eige meidum Holld vors Naungans, eda giorum honum Mein i nockru, helldur eigum vier honum ad biarga og vidhialpa i øllum hañs Lijfs-Naudsynium.

Siötta Bodord.

Þu skallt ecke Hoordoom drygia.

Hvad er þad? Þad er:

Vier eigum ad Ottast og elska Gud. Ad vier lifum hreinferduglega bædi Ordum

um og Verkum, og ad hvor einn elske og i Heidre hafe sijna Egta Persønu.

Siounda Bodord.

Pu skallt ecki stela.

Hvad er þad? Þad er:

Vier eigum ad Ottast og elska Gud. Ad vier eigi grijpum Gotz edur Peninga vors Naunga, edur med folskum Kaup-Eyri edur Underhyggiu undir oss drøgum; helldur eigum vier honum ad hialpa, so hans Gootz og Upp-Elldi avaxtist og vardveitist.

Attunda Bodord.

Pu skallt ecke bera falskann Vitnisburd a mooti þijnum Naunga.

Hvad er þad? Þad er:

Vier eigum ad Ottast og elska Gud. Ad vier eige ranglega liwgum nockru a vorn Naunga, eige svijkium, baktølum, edur Ofrægium hann i nockru, helldur eigum vier hann ad afsaka, allt gott um hann

å

ad tala, og færa alla Hlute til betra Vegar.

Nijunda Bodord.

Þu skallt eige gyrnast Hws Naunga þijns.

Hvad er þad? Þad er.

Vier eigum ad Ottast og elska Gud.

Ad vier eige med Flærd stundum epter Arfi edur Fast-Eign vors Naunga, edur under ofs drogum med Yfirvarpe Laga og Riettenda, helldur eigum vier þar til hiaalpa og styrkia, ad hann hafi sitt allt Oskaddad.

Tijunda Bodord.

Þu skallt ecki gyrnast Kvinnu Naunga þijns, eige Þioon nie Þioonustu Kvinnu, eige Uxa nie Asna, og eckert þad hanns er.

Hvad er þad? Þad er:

Vier eigum ad Ottast og elska Gud.

Ad vier eige burt-tælum edur lockum fraa vorum Naunga hanns Eigenu Kvinnu,

Piioonustu Foolk eda Kvik-Fie, helldur eigum vier ad ꜳminna og Rꜳdleggia, ad hver og einn sie samt og ꜳstunde, ad Þioona þad honum skylldugt er.

Hvad seger Gud af øllum þessum Bodordum?

Hann seger so i Exodi Bookar 20. Cap. Eg er Drottenn Gud þinn, sterkur Vandlætare, vitiande Ranglætes Fedranna ꜳ Sonunum, i Pridiu og Fioordu Ættkvijsl, þeirra sem mig hata; Enn gioran-de Myskunseme i Þusund Lidu, þeim sem mig elska og mijn Bodord vardveita.

Hvad er þad? Þad er:

Gud hootar þeim øllum Pijnu, sem afvijkia þessum hans Bodordum; Þvi eigum vier ad Ottast og hrædast hans Reide, og eckert ad giora ꜳ moote hans Bodordum; Enn þeim øllum sem þesse hans Bodord hallda, lofar hann sinne Nꜳd, Myskun, og øllum goodum Hlutum; Þar fyrer eigum vier Gud ad elska, trwa honum og treysta, og epter hanns Bodordum gia[r]nan ad giora.

Trwar = Jatningen,
Fyrsta Grein
Af SKØPUNENNE.

EG trwe a einn Gud Fodur Allmattugañ Skapara Himens og Jardar.

Hvad er þad ? Pad er :

Eg trwe ad Gud hafi skapad mig, asamt ollum odrum Skiepnum, og ad hañ hafi giefid mier Ond og Lijkama, Augu, Eyru og alla Lime, þar med Skin og Skilningar = Vit, og ad hañ ollu þessu eñ nu vid Magt helldur. Hier til veiter hañ mier og fyrer sier nooglega, og daglega gefur hañ mier Klæde og Skiæde, Mat og Dryck, Hws og Heimili, Fodur og Moodur, Akur og Kvik-Fie og allt þad sem Gott er, med ollu þvi eg med þarf til þessa Lijfs Upphelldis. Hañ verndar mig og varñ veiter fra ollum Skada og Hæska, og ofrúni illum Hlutum. Allt þetta Gott veiter hañ mi=

er, af sinne Einskiærre, Fodurlegri, Guð legre, Goodgyrnd og Myskun, aan allrar minnar Forþienustu og Verdskulldunar Fyrer hvad allt eg æ honum Lof og Pack; er ad giora, honum ad þioona og hlijdenn ad vera: Þetta eru vissuleg Sanninde

Aunnur Grein

Af ENDURLAUSNENNE.

EG trwe æ JEsum Christum Son hans Eingetin DRottenn vorn, hver ed gieten var af Heilögum Anda, fæddur af Mariu Meyu, pijndur under Pontio Pilato, Krossfestur, deyddur og grafin, nidurstie han til Helvijtis, og æ Pridia Dege reys han upp fraa Daudum, uppstie hann til Himna, situr nu til Guds Fodur Almættugs hægre Handar, og þadan mun han koma ad dæma Lifendur og Dauda.

Hvad er þad? Þad er:

Eg trwe, ad JEsus Christur sie sannur Gud af Fodurnum gietenn fyrer allar Alder: Lijka sannur Madur, fæddur af Mariu Meyu, ad hann sie minn DRottenn, sem mig glatadann og fyrerdæmdan Mann hefur afrekad, endurleyst og frelsad, frá ollum Syndum, Daudanum og Diofulsins Vallde, eige med Gulle nie Silfre, helldur med sijnu heilaga dijrmæta Bloode og med sinne saklausu Pijnu og Dauda; So ad eg sie hanns eigennleg Eign, lifi under hanns Vallde, i hanns Rijke, honum þioone i eilijfu Riettlæte, Meinleysi og Sæluhialp, lijka sem hann er sialfur af Daudanum upprisinn, lifer og rijker ad Eilijfu: Þetta eru vissuleg Sannende.

Þridia Grein

Af HELGUNENNE.

Eg trwe á Heillagann Anda, og ad sie ein heilog, almenneleg, christeleg Kyrkia, Samneyte Heilagra, Fyrergiefning Syndanna,

Holldsins Upprisa, og epter þetta Lijf, Eilijft Lijf.

Hvad er þad? Þad er:

Eg trwe ad eg giete ecke af sialfs mijns eigenn Krapte nie Skilninge trwad a Jesum Christum min DRottenn, edur til hans komest: helldur hefur heilagur Ande mig, fyrer Gudspiallanna Kienning, kallad og upplijst med sijnum Astgiofum, helgad mig og vidhallded i rettre Trw; Lijka sem hann alla adra christna Menn a Jordu kallar, samannsafnar, upplijser og helgar og i einne riettre Trw til JEsum Christum vardveiter. J hverre christelegre Kyrkiu han nadarsamlega fyrergiefur mier og ollum Trwudum daglega allar Synder: Og a efsta Dege mun han uppvekia mig og alla Menn af Dauda, og giefa mier, med ollum Riett-Trwudum, i Christo JEsu eilijft Lijf og Saluhialp. Þetta eru vissuleg Sannende.

DRottennleg Bæn.

Fad-

Fader vor, þu sem ert a Himnum.

Hvad er þad? Þad er:

Gud vill hier med til-leida oss og locka, ad vier trwa skulum, ad hann sie vor riettelegur Fader og vier hanns sannarleg Børn, So vier þess helldur med fullu Trwnadar Trauste meigum hann bidia, so sem good Børn bidia sinn elskulegann Fodur.

Fyrsta Bæn

Helgest þitt Nafn.

Hvad er þad? Þad er.

Guds Nafn er sannarlega i sialfu sier heilagt, þo vier bidium ecke: Enn vier bidium i þessare Bæn, ad þad einenn helgest hier med oss.

Hvernenn skiedur þad?

Nær Guds Ord kiennest riettelega og hreinlega, og vier epter þvi lifum Heilaglega, so sem Guds Børnum hæfir. Þar til hiálpe oss vor elskulege Fader a Himnum! Enn hver sem odruvijse kienner edur

lifir eñ Guds Ord bijdur, sa vanhelgar Guds Nafn a med'al vor. Þar fra vardveite oss vor elskulege himneske Fader.

Aunnur Bæn

Tilkome þitt Rijke.

Hvad er þad ? Þad er ;

Guds Rijke kiemur ad sönu an vorrar Bænar af sialfu sier til: Eñ vier bidium i þessare Bæn ad þad einnig kome til vor.

Hvernig skiedur þad ?

Nær Gud giefur oss sinn heilaga Anda, sa oss veiter þa Naad, ad vier trwum hans heilaga Orde, lifum heilaglega, hier stundlega, enn annars Heims Eilijflega.

Þridia Bæn

Verde þinn Vilie svo a Jordu sem a Himne.

Hvad er þad ? Þad er:

Guds goodur og nadugur Vilie verdur a Himnum, þo vier bidium ecke; Enn vier bidium i þessare Bæn, ad hanns Vilie

se verde hier og medal vor.

Hvernenn skiedur þad?

Nær Gud Ónijter og hindrar oll ill Rȧd og vondann Vilia þeirra, sem þvi vallda, ad Guds Nafn vanhelgast, og hanns Rijke næer ei til vor ad koma; sem eru Diofullenn, Heimurenn og vort holdlegur Vilie: Helldur styrker hann oss og stoduga giorer i sijnum Ordum og i Truni allt til vorra Æfiloka. Þetta er hanns Myskunsamur og goodur Vilie.

Fioorda Bæn

Gief oss i Dag vort daglegt Braud.

Hvad er þad? Þad er:

Gud gefur ad sönu daglegt Braud, jafnvel vondum Mönum, þo vier bidium ecke; Eñ vier bidium i þessare Bæn, ad hann lꝏte oss vort daglegt Braud vidurkienna, og med Þacklæte til vor medtaka.

Hvad kallast daglegt Braud?

Þad kallast allt þad sem Naudsynlegt er til þessa Lijfs Biargar; Sem er: Matur

og Dryckur, Klæde og Skiæde, Hws og Heimile, Todur og Engiar, Kvik Fienadur, Gots og Peningar, good Egta Persona, hlijden Born, dyggt Pioonustu-Foolk, trwer og froomer Yfirmenn, good Almwgans Stioorn, hagstæd Vedurætta, Fridur, Heilbrygde, Sidseme, Heidur, gooder Viner, trwfaster Nagrannar, og allt annad þessu lijkt.

Fimmta Bæn

Fyrergief oss vorar Skullder, so sem vier og Fyrergiefum vorum Skulldunautum.

Hvad er þad? Þad er;

Vier bidium i þessare Bæn, ad Fader vor himneskur vilie ei ælijta vorar Synder, so hañ fyrer þeirra Skulld, vilie eige veita oss vora Bæn (þvi vier erum allra þeirra Hluta Omakleger sem vier hũ umbidium, hefum og eige þad Verdskulldad) helldur ad hañ vilie oss þad allt giefa fyrer sijna eigeñlega Naad; Þvi daglega synd-

gum

gum vier og, forþienum ei añad eñ Straff; So vilium vier og eiñig þar i moote fyrergiefa af Hiarta, þeim sem oss a moote brioota, og giora þeim gott, sem vid oss misgiora.

Siötta Bæn.

Eige innleid þu oss i Freistne.

Hvad er þad? Þad er;

Gud freistar ad sonnu eınkis Manns, enn vier bidium i þessare Bæn, ad hann vilie vernda oss og vardveita fra Andskotans, Heimsins og Holldsins Vielum, so vier hrøpum ecke fyrer þeirra Tilteiging i Vantrw, Orvænting, edur adrar stoor-Synder og Lostu, og þo vier freistunst af ollu þessu, þa lœte hañ oss um̃ siider yfirvinna og Sigrenum behallda.

Siöunda Bæn.

Helldur Frelsa oss fra Illu.

Hvad er þad? Þad er:

Hier bidium vier alls i Einu i þessare Bæn, ad Fader vor himneskur frelse oss

 fra

fra ollu Illu til Lijfs og Sælar, Farsæll-dar og Heidurs: Og ad sijdurstu, þa vor Dauda-Stund er komeñ, giefi hañ oss goodann Afgang, og take oss Myskun-samlega til sijn wr þessum Eymda-Dal, inn i Himna-Rijke.

A M E N.

Hvad er þad?

Þad er eg skal vera fullviss, ad þessar vorar Bæner sieu vorum himneska Fodur þacknæmelegar, og af honum heyrdar: Þvi hann hefur sialfur skipad, ad vier skylldum med þessum Hætte bidia, og hef-ur lofad, ad hann villde oss Bænheyra. AMEN! AMEN! Þad er: Ja, Sannarlega, þad skal so vera.

SACRAMENTUM

Heilagrar Skijrnar.

Fyrsta Spurning.

Hvad er Skirn?

Skijrn

Skyrnenn er ecke einſamallt Vatn, helldur er hun þad Vatn, ſem ſamañ er reirdt og bunded med Guds Bodordi, og med Guds Ordi er ſamteingt.

Hvert er þad Guds Ord?

Þad vor HErra JEſus Chriſtus ſagde hiꝍ Matthæum i 28. Capitula.

Fared wt uñ allañ Heimeñ, kieñed ollum Pioodum, og ſkijred þær, i Nafni Fodur, og Sonar, og Anda Heilags.

Auñur Spurning.

Hvad wtvegar oſs og veiter Skijrneñ?

Hun wtvegar oſs og veiter Fyrergiefning Syndanna, frelſar oſs fra Daudanum og Dioflinum, og giefur þeim ollum eilijfa Saluhialp, ſem trwa þvi, ſem Ordenn Guds og Fyrerheitenn loſa.

Hvør eru þau Guds Ord og Fyrerheit?

Þau vor HErra JEſus Chriſtur ſeger hiꝍ Marcum i 16. Capitula.

Hver hañ trwer og verdur ſkijr-

dur, sa skal hoolpen verda, en hver han ecke trwer, sa skal verda fordæmdur.

Pridia Spurning.

Hvernig maa Vatned orka so veglegra Hluta?

Vatnid maa alldrei slijks orka, helldur veiter þad Guds Ord (hvert ad er i og med Vatninu), og Trwenn, hver ad slijkum Guds Ordum i Vatninu trwir; Þvi fyrir utann Gůds Ord, er Vatnid einsamallt Vatn, enn eingenn Skijrn ;. Enn þegar Guds Ord samlagast Vatninu, þa er þad Skijrn. Þad er Naadar-fullt Lijfsins Vatn, og Endurgietningar Laug i Heilogum Anda, so sem Pall Postule seger til Titum i 3. Cap. Epter sine Myskunseme hefur Gud oss hoolpna giordt, fyrer þann Endurgietningar Vatns Sa, og Endurnijun Heilags Anda, hverium hann hefur nooglega wthellt yfer oss, fyrer JEsum Christum vorn Lausnara, so vier riettlætter fyrir hans Naad yrdum Erfingiar eilijfs Lijfs epter Vonenne. Þesse Ord

eru

eru sonn og trwannleg.

Fioorda Spurning.

Hvad merker þvilijk Vatns Skiirn?

Hun merker þad, ad sœ hinn gamle Adam i oss, sœ daglega ad dreckiast og deydast, fyrer Ydran og Yferboot, med ollum Syndum og vondum Gyrndum; Og sijdann daglega framkoma og upp aptur rijsa einn nijr Madur, sœ ed lifa skal i Riettlæti og Heilagleika fyrer Gudi æfinnlega.

Hvar stendur þad skrifad?

Sancte Pœll seger til Rom; i 6. Cap, Vier erum jardader med Christo, fyrer Skijrnina i Daudann, ad lijka so sem Christur er uppvakenn frœ Daudum, fyrer Dijrd Fodursins, so eigum vier ad gœnga i Endurnijungu Lijfdaganna,

SACRAMENTUM Altarisins.

Fyrsta Spurning.

Hvad er Sacramentum Altarisins?

Sac-

Sacramentum Altaris er sannarlegt Holld og Blood Drottinns vors JEsu Christi, undir Braudi og Vijni, af hönum sialfum JEsu Christo innsett, oss Christnum Mońum ad eta og drecka.

Hvar stendur pad skrifad?

So skrifa peir, Heilegu Gudspiallamenn, Matthæus, Marcus, Lucas og Sancte Paull:

Vor HErra JEsus Christus, a peirre Nætt, sem hań forrædeń var, took hann Brauded, giorde Packer, og braut pad og gaf siinum Lærisveinum, og sagde: Takid og Etid, petta er miñ Lijkame, sem fyrir ydur verdur giefiń, giörid pad i miina Minning.

Somuleidis, eptir Kvölldmaaltiidina, took hań Kaleikiń, giörde Packer, gaf peim hań og sagde; Dreckid aller hier af; Petta er Ka-
leik-

leikur hinsnija Testamentis i mijnu Bloode, sem fyrir ydur wthelleſt til Fyrirgiefningar Syndaña: So opt sem þier giored þetta, drecked þad i mijna Minning.

Auñur Spurning.

Hvad ſiodar oſs med ſoddañ Hætte ad eta og drecka hier af?

Þad wtvijſa mier þeſſe Ordinn, sem hier standa: Fyrer ydur giefſt og wthelleſt til Fyrergiefningar Syndaña, Þvi ad sonnu veitiſt oſs og giefſt fyrer þeſſe Ordenn i Sacramentinu Syndaña Fyrergiefning, eilijft Lijf og Sæluhiælp; Þvi ad hvar Syndanna Fyrergiefning er, þar er eiñig Lijfed og Sæluhiælpenn.

Þridia Spurning.

Hverniñ kañ lijkamleg Berging ad veita oſs ſo mikla Hlute?

Berging Braudsog Vijns veiter þad i engann Mata, helldur þau Ordenn, sem hier

hier standa; Fyrer ydur giefst og wt-hellest til Fyrergiefningar Syndaña. Hvor Ord ad eru hiꝏ lijkamlegre Bergingu so sem Hofud-Stycke i þessu Sacramente: Hver sem þessum Ordum trwer, sa odlast allt þad sem þau innihallda og uppꝏhliooda, sem er Syndanna Fyrergiefning.

Fioorda Spurning.

Hver neyter þessa Sacramentis maklega?

Ad fasta og sig lijkamlega þar til ad bwa er ad sonnu good ytre Sidseme; Eñ sa er sannarlega Maklegur og Velskickadur, sem Trwna hefur a þessum Ordum: Fyrer ydur giefst og wthellest til Fyrirgiefningar Syndaña. Enn hver sem ecki trwer þessum Ordum og efar þau, sa er Omaklegur, þviad þetta Orded; Fyrer ydur, krefur fullkomlegrar Trwar i Hiartanu.

Skrifta-Mælin.

Minn kiæri Verdugi Fadir i Christo, eg bid ydur giarnañ, ad þier vilied virdast til ad heyra mijna Jatning, og hugga mig med Guds Ordi, og segia mier Fyrergiefning miña Synda, i JEsu Nafne.

Eg aum og Syndug Mañeskia, jata Almattugum Gudi, og øllum hañs Stoormerkium, eñ eg afneyta Fiandanum og øllum hñs Svikum og Vielum. Hier-med medkieñi eg mig, fyrer Gude og Ydur, minn kiære Fader, ad eg hefi allskins Syndir giørt til Orda og Verka, og vondra Hugreñinga alla mijna Lijfdaga, i moote mijñum Himneskum Skapara, hañs Vilia og Bodord brotid:

Þvi medkieñt eg mig, hina Synduguſtu og Sviſvirdileguſtu Skiepnu ſiñ verda man, bædi fyrir Gudi og Moñum. Vil eg nu fegenn allra miña Synda ydraſt, aflæta og vid ſian, med riettre Trw og Trauſte, Guds Myſkunar mier vonande, af ollu Hiarta, fyrer Verdſkulldan og Medalgaungu hanns kiæra Sonar JEſu Chriſti, mijns Lauſnara. Ydur bid eg ad hugga mijna hrelldta Samvitſku med Guds Orde, og ſegia mier mijnar Synder kvittar i JEſu Nafne.

Annar Skrifta-gaungur.

Kiære Fader i Chriſto, eg aum Syndug Manneſkia, jæta fyrer Gudi og ydur, ad eg er ei alleinaſta i Syndunum gi-

etiñ og fæddur, helldur hefi eg eiñ-
lñ med mijnum Syndsamlegum
Þaunkum, Ordum og Giordum,
forskulldad Guds Reide og Oblij-
du, þar med Tijmañlegt og Eilijft
Straff, Dauda og Fyrerdæming.
Jdrar mig nu af Hiarta allra
miña Synda, og leita Traustis og
Lyknar i bloodugum Undum DR-
ottins mijns Jesu Christi, sem fyr-
ir mig er piṡndur og dáiñ: Hvers
vegna eg bid ydur i Guds Stad,
eptir Myndugleika ydar Embætt-
is, ad segia mier miña Synda
Kvittan og Fyrergi-fnlng i JEsu
Nafni, og meddeila mier þañ Lijf-
kroftugu Fædu JEsu Christi Lijk-
ama og Bloods. Eg vil giarnañ
kappkosta med Hiálp og Adstod
Heilags Anda, ad sieu vid Synd-
unum framvegis, og miñ Lifnad

betra

betra og bæta, hvar til Gud giefe mier sijna Naad i Jesu Nafni, Am̃.

Morgun Bænin.

PAcker giøri eg þier miñ himneske Fader fyrer JEsum Christum þinn Elskulegañ Son, minn DRottiñ, ad þu hefur mig a þessare Noottu fyrer øllum Skada og Hæska verndad og vardveitt, eg bid þig, ad þu vilier mig a þessum Dege og eiñeñ vardveita fyrer Syndum og øllum illum Hlutum, so ad allur miñ Lifnadur og øll mijn Verk mættu þier velþocknast, þvi ad eg befala miñ Lijkama og Saal, og allt þad eg hefe i þijnar Hendur, þiñ heilage Engill sie hia mier, so ad sa hinn vondi Ovin, sæe eckert Valld yfer mier, Amen.

Kvolld Bænenn.

Packer giore eg þier miñ himneske Fader, fyrer JEsum Christum þinn elskulegann Son, miñ DRottenn, ad þu hefur mig a þessum Dege nadarsamlega verndad og vardveitt; Eg bid þig, ad þu vilier fyrergiefa mier allar mijnar Synder, sem eg hefe a þessum Dege ranglega giørt og framed, og ad þu vilier mig a þessari Noottu nadarsamlega vardveita: Þviad eg befala mig, minn Lijkama og Saal i þijnar Hendur, þinn heilage Engill sie hia mier, so ad Diøfullenn faae eckert Valld yfer mier, Amen.

Bæn um̃ Endurnyung Lijfdaganna.

MJNN Gud og DRottenn, tak fraa mier þad sem mier er skadlegt, og gief mier þad sem mier er nytsamlegt, gief mier DRottenn sanna Gudrækne, sanna Ydran, hiartanlegt Lijtellæte og gooda Samvitsku. Gief mier þad Hiarta sem þig Ottest, þad Sinne og Hugsko, sem þig elske, þaa Vitsmune sem þig þecke, Eyru sem þig heyre, og Augu sem þig siaae. Fyrergief þu mier allar mijnar Synder, styrk mig i Trwnne, Vonenne og Kiærleikanum, vertu Huggun mijn i Hormungenne, og gief mier um̃ sijder sælann Vidskilnad, og ad Endalokunum eilijft Lijf, fyrer vorn DRottenn JESUM Christum,

A M E N.

Nock

Nockrar Nytsamlegar
Reglur,

ernenn Madur aa ad skicka sier,
sijnu Christelegu Framferde.

Teknar af Borgfirdingur

Johann Arndts

hristenndooms 1. Bookar 40. Cap.

Og i epterfylgiande Psalma snwnar.

Af Profastenum
Sr Gisla Snorrasyne.

1. Tim. 4. v. 7. 8.

Ædka þig sialfann i Gudrækne, þvi Gudhrædslann er til allra Hluta Nytsamleg, hafande þessa Lijfs Fyrerheit, og so hinns Epterkomanda.

E

I. Psalmur.

Ton, Fader vor sem a Himnum ert.

Allar Guds Ande tiæe eg, til a
Hluta nytsamleg, Gudhrædsl
er sem vijst eg veit, vegleg hafa
Fyrerheit, Lijfsins þessa i Heime hier, h
og sijdann sem epter fer.

2. Reglann þesse Guds Ritninga
rædur oss til goods Lifnadar, kiennau
hvad einn christenn maa, kostkiæsa hellst
stunda a, Otta DRottins, sem elur
sier, allar Christinndooms Mañdygder.

3. Orsaker hier til hermer þær, heilag
ur Paulus merkar tvær, Gudhrædsl
fyrst er Gagnsemd vijs, giefande ollu
Verkum Prijs, heñar og Verdkaup
vænta maa, vijst hier i Lijfe og Himnum a

4. Froomlyndur hver sem vera vann
vijst med Raad Gud hier krijner hann
Dæme Josephs og Daniel, duger oss hie
til einka vel, annars Heims er þeim Und
ed traust, uppskiera Blessan endalaust.

5. Framkvæmd þo sie ei fær til Mañ

ad fullgiöra Vilia Skaparans, Gyrnd þijn sie samt og Giedid fast, Gude þu mætter vel þocknast; Hugsunenn sw og Hiartans Vel, himneskum Fodur lijkar vel.

6. Þö skalltu leggia Alwd ca, og Astundan rækia jafnann þaa, ad vid Hafgyu Heimsins Glaum, Holldinu alldrei giefer Taum, Vareygdar skallt þad beigia i Bond, best er þad sæe ei Yferhond.

7. J ollu þvi sem þeinker þu, þar med talar og giörer nu, stundadu ad geyma Hiartad hreint, helga Sainvitsku liost og leynt; Hofmoods Giedferde, Ydia og Ord, alldrei Saal þinne stofne Mord.

8. Hatur, Reide og hverskyns hier, Holldsins ranglætar Athafner, saurga lættu ei Sælu þijn, (sien þier nytsom Raadenn mijn): Hiartad þitt añars opid snijr, illum Diofle, eñ Gud burt flijr.

8. Vara tak eiñig þier fyrer þvi, Þræll verdi Saal þijn ei nie Þy, Skiepna nockra (sem Skadi af verr), med skiædri Gyrnd til jardnesks Þrecks, Frelsed Oskierdt þijn

Jön Borgfirdingur.

Aundenn a, ei maatt henni þvi svifta fra.

10. Ollum Heiminum ædri er, Aundiñ þijn, slijkt þu hugleider, hvar fyrer skylder þañig þa, þu hana Fiøtur leggia a, Heimsins Prældooms? Og Hiartad bert, heingia vid Sorpid einkis verdt.

11. Heimsins Sorg, Hrygd og Hugar-Vein, hygg þier ei sære Giæde nein, daudvænlegt þetta, Agyrndinn, Ofund og saarleg Bwksorginn, af sier sædir, eñ opt fylger, Oþoliñmædi og Vantrw ber.

12. Hrygd þa sem Gudi giediast best, giordu helldur ad elska mest, af Samvitsku þinna Synda nu, og Saalar Haaska kiemur sw, hun verkar Boot til Hiaalpar senn, hverrar ei þurfa ydrast Menn.

13. Fognud i Gudi og Fridar Nægd, særir med sier og Giedsins Hægd, sañlega eckert særa kañ, syndugañ framar nockurn Mann, helldur enn Glæpa gudlaust Starf, giøra þvi Dag hvern Ydran þarf.

14. Ef þu ei treyster þar til þier, þinn Kross med Glede ad bera hier, allt eins og

Skyll

Skylldann skijrer fraa, skallt hann þo taka þig uppaa, audmiwkur, þolinn; og þa mun, ædstur Gud vera þijn Huggun.

15. Guds hvad Forsioon og Vilie vill, vel þar epter þitt Gieded still, O Mottins eralldrei Viliennn veill, vaker hann yfer vorri Heill, Ahyggiu þinne so med sann, sij-gladur varpa uppaa hann.

16. Vilie þvi Gud ad verder þu, volkinn i Sorg og hryggur nu, gladur fraa allre Fatækt frij, Fe-þurfe og snaudur Anda i, lægdur eda laangt upphafinn, lofadur eda sijdst metinn.

17. Vit þa ad giorvallt gott þad er, Gud sem af Naad uthlutar þier, hvad honum þocknast, þad laat þu, þier vera kiært i sañre Trw, Hærstur Gud þad sie Huggun þijn, hondlar vid þig ad Vilia sijn.

18. Nu vill Gud ecki annad enn, aller i Heime fallner Menn, hiaalpist og medur Hiartans Lyst, hondle Sannleik og vidkanniſt; Viliann hañs laat þvi vera þinn, varast ad mogla O þolinn.

19. Ollsamann Guds vors good eru Verk, greina þad Ordinn Syrachs merk, Ræda sonn Davids reyniſt þier, Riettlaatur Gud vor DRottinn er, i Vegum ſijn og margañ Mañ, milldur i Verkum ſtoda kann.

20. Betri þau Kiorinn bioodaſt hier, bid ad Guds Vilie ſtioorni þier, alls goods trwfaſtur ann þier viiſt, eiginn Vilie þig blinde ſijſt, þvi af Naatturu hvaal er hann, hneigdur til Laſta prettar Mann.

21. O JEſu Saalar Unnuſtinn! Æ mier giefdu ad Viliennn þinn, leidbeine mijnu Sinni og Saal, ſo ad eg fyrer utann Taal, gladur af Hiarta gyrniſt þad, Gud ſem heſur mier befalad.

2. Pſalmur.

Ton, Hærſte Gud Herra millde.

Huggun fraa hærſtum Gude, og Hræring Anda hañs, medtak þu med Fognude, miog þacklaatur til Sañs, enn ef þinn Gud þaa Glede, giorer

þeir taka fra, þu skallt med goodu Giede, giarnann hvad hann þier liede, honum i Hendur fa.

2. Hygg þu ad Holldsins Deyding, hollari reyniſt þier; og Gledinnar algiør Eyding, enn Andans Kiæte er, þvi oſs sem Glæpa Grwa, giørunſt underorpner, vid þad er betra ad bwa, sem ber med sier Sorgar Lwa, enn hvad Lyſt Hiartans er.

4. J andlegann Hofmood hrapar, hier margur Verølld i, og Audmykt allri tapar, ef hañ er Sorga frij; Alvijs veit Gud alleina, øllum hvad þiena kann, um Gledi-Braut ei beina, og Bølsins Klwngur-Steina, leider til Lijfſins hann.

4. Hollara skallt þier hallda, hiedañ til Lijfs so ga, sem Villd er Guds alvalda, enn Vilieñ þiñ æſkia ma, betre er Hrygd eñ Hlatur (hier talar Salomon), Hyggnum ei gremſt þvi Gratur, grannvitur hieſt Oſkatur, þeſsa af þeim er Von.

5. Offur ef ei kant færa, eins og villt Gude hier, Andagt, Akalled ſkiæra, eiñinn

Þackargiörder, goodann Vilia, Gyrnd breina, greiner samt honum þu, ad þijn Þioonkan an Meina, þockneſt honum allæina, vegna Verdkaups JEſu.

6. Guds er þad Gæfan rijka, Gyrnd þa Mannſins upphefſt, Aſtundan einninn lijka, og Lyſting Hiartans giefſt, til þeſs ad þioona kynne, þad hver ſem Skylda er til, haf ſlijkt i Huga og Minne, hugſa þu hver-iu Sinne, þa giöriſt Gudi i Vil.

7. Vorn Gud dijrt Viliann metur, i Verke Gudhrædſlunar, ſier fyrer Sioo-ner ſetur, Sæalar hver Tilraun var, eins gott ſem Verk vort villdum, vill hann þvi taka amoot, giörla þvi gæta ſkylldum, Giörder vorar eidyldum, i Hiartans Hræſnis Root.

8. HErrann þann Mæta hefur, hier oſs trwudum hia, Logmæls Kraptur hvad krefur, Chriſts Born lætur ei þia, þer hann Medaumkan mæta, med vorum Breiſkleika, Naadar Sættmaalann ſæta, Synda Mein lætur bæta, huggar þad

Harm-

Harmkrwngna.

9. Asetning vorn mälijtur, af ofs ei heimtar par, utann þad sem framflijtur, frá Gnægd hans Myskunar, Sáttmál hans Fridar frijda, færer ofs þesse Kior, skalltu þvi Barn mitt blijda, Bodum hans giörnann hlijda, Verk þijn med goodu giör.

10. Annad ei greidt þu gietur, enn Gude þader af, O Rottenn og dijrt þad metur, er deilde þier og gaf: Vrijd skallt ai þvi hyggia, er þad til Huggunar, aptur vill þetta þyggia, þvi mättu honum byggia, Briooft þitt til Bwstadar.

11 Þu skallt þo bliugur bidia, Brwdgumann JEsum Christ, Veikleik þinn vilie hann stidia, vel so Gudi þocknist, Foorn þijn og Offrid eina, Offurgiord fyrer hanns, sann hun ei Fleckun neina, fullþæg Gudi sannhreina, huggar slijkt Hiarta Manns.

12. Fullkomnan er hin ædsta, O JEsu minn hiá þier, enn Ofullnægia stædsta, aptur á moot hiá mier, eg þvi Andvarp-

an mijna, wtleide af Hiartans Root, Fullkomnan þu lꝏt þijna, hꝏ Verkan imier sijna, sem tekur minn Gud ꝏ moot.

13. Goodgiarne Gud og Fader, grꝏtbæne eg vesæll þig, þu veitst mijn Trwenn þad er, hꝏadañ ad styrkir mig, fullkominn sijdst þo finnist, i Framfor minne hier, þinnar eg Milldi minnist, nijn er su Ost ad vinnist, aumur eg þocknist þier.

14. Veika Foorn mijna virdtu, Vilians þad Offur mijns, uñ mig i Elsku hyrdtu, eins vegna Sonar þijns, Trw, Von, Bæn mijn mun blijfa, blessud þier sialfum hiea, fyrer einka Barn þitt eilijfa, ætijd villtu mier hlijfa, fullkomiñ finst eg þa.

15. Forþienan Christs krossfesta, korsonar vorn Vanmꝏtt, af þvi ad Ast Guds besta, oss took i Fridar Sꝏtt, Verd sitt og Vegsemd alla, vor odlast Gudrækne, þoott giörvöll sie med Galla, Gud lætur sier þo falla, fyrer Christs Fulltijnge.

16. Eins og Barn blꝏsꝏtæka, hvid til Prisalijtt, af Nekt og Ræslum ræka, reiknast

nast i Sioon Ofriidt, enn ef þad ægiætt prijdest og Rektenn hyliast mœ, Skraut-Bwnade so skrijdest, af Skarne ecke nijd-est, æsiœlegt þiker þœ.

17. Verk þijn sem volkast tiidum, vita skallt christenn Mañ, ei eruⁱ Fotum frijd-um, fyrr eñ þier heppnast kann, ad Riett-lœtis Skrauted skijra, skyli þeim Christi hier, hañs og Hœtignenn dijra, hylie þiñ Bwning rijra, þægt Gude þad Skrauted.

18. Silfur og Gull-Kiers Spoma, sie eg ad Epled nœr, ef i þeim lioosa Lioo-ma, liggia til Hefdar fær, ei þoott sie œgi-ætara, Eplid i þeirre Grein, fyrer þœ Feg-urd rara, flester þvi ecke spara, Afhalds Ordtœkenn nein.

19. Allar vorar eins Bœner, Andagt og Packargiord, Avexter verda vœner, vegleger hier œ Jord, þacknœmar Gude goodum, giordar i Syne hañs, Ast þijna ollum Pioodum, i Undrunum JEsu rioodum, veiter hann vijst til Sañs.

20. Bid eg af Huga hreinum, Hiar-

ans Faderenn þig, Athvarf mitt hiá þier einum, ætijd læt finna mig, þegar mier Sarinn svella, Sorganna um̃ Hyggiu Root, vertu mijn Hiálpar Hella, hvad sem mig giører hrella, Lækning og Linun sliot.

21. Andvarp mitt ei forsmádu, eg þa kalla til þijn, i Mootkasts Bole bradu, Bænar Ord heyrdu mijn, veik þoo þau vera kunne, vijsa þeim ecke frá, af þijnum Astar Brun̄e, eg dreck med Trwar Mun̄e, sæt giefst mier Svolun þá.

3. Psalmur.

Ton, Eilijft Lijfed er afkelegt, etc.

Missgiorda þijn̄a margfalldt Tal, minnstu þess Riettchristen̄, Sorgar þier abla sifelldt skal, siert þo ei orvæntenn, mikel ef þeirra Mergd þig skier, meire er DRottens Nád, hiá honum fullnoog Frelsun er, fieck þad so Dauid tiád; Stoor ef þier virdast Synda Sár, og saurugra Verka Kraptur dár, stær-

stærre er JEsu [Þenktu þo] Þrekstoor Fullnustu-Giord, þa hann fyrer oss dapur doo, og Daudans sleit Bondenn hord, og med slijku oss betstann bioo, Bwstad a Dyrdar Jord.

2. Audmijkt med David a þier sijn, Ord brwka þau tolud: mikelle epter Myskun þijn, Myskuna þu mier Gud, Syndernar þegar þannig nu, þig angra Guds af Naad: Og flijr til Christs med traustre Trw, takast vel oll þijn Raad, Straffsins þa einnenn ydrar hann, eilijfann Gud sem Syndugann, Daudanum flioott vill draga fra, Dijrdar so hliootе Vist; Horfdu þvi JEsum hijrt uppa, hier þegar Syndenn bitst, særa þig vill og so mun fa, Saal þijn hvad hun gyrnist.

3. Epter Hret þetta Hrygdar hardt, (heyrdu hvad eg vil tia) kemur Syndanna Kvittun snart, kiætest þitt Hiarta þa; So opt þad skiedur sege eg þier, sem þu akallar Gud, Yfirsioon þijn sem allmorg er, ei verdur tilreiknud, eins og i

Svipan satt var þad, sitt fieck Mein Lijk-þrꝏr full-læknad, bidiande Christ, sem þaade ei þꝏ, þeige til Orda seinn. Von styrkia þvilijkt veika mꝏ: Vil eg ad siert þu hreinn: Øllum Meinum kañ Umbo-ot lꝏ, Jsraels Lækner einn.

4. Hafdu nu hier til Huggunar, hver-su hinn veike Mann, Heilsu sijna wr Vi-tum bar, þꝏ beidde hann Frelsarañ, vil-jer þu O Drottenn vijst hann kvad, vel kañt þu hreinsa mig, Andsvared JEsu uppꝏ þad, ætijd skal gledia þig: Eins Gud þig hreinsar innra skiott, ef til hanns kvakar Dag sem Nott, Hughraustur siertu so hann tier, Sonur, þvi Misgiörd þijn, afplꝏnud sinnst nu öll af mier, Astar Lios hier af skijn, Glede skal þvilijkt giefa þier, giörvöll Sorg þar vid dvijn.

5. Lijkþrꝏa Mannsens Hreinsun hier, hun sie þier Spegell skiær, i hverium glögt þu sialfur sier, Sꝏlen og Lækning fær, Fyrergiefning er Synda su: Sijdan skallt giæta hinns, ad Nꝏd Guds styrku þessa

þu, þygger ei forgiefins: Ei hier aftakast Ordsok maa, i Andvaraleyse fram ad gaa: Seal þinne einnig syngia ber, sætt Lofed Skaparans, og allt þad Megn sem i þier er, æ gofge Nafned hanns, Brotenn þijn oll og Bøl bæter, blijdur Gud Himna-Ranns.

6 Leat ei til Reidereita þig, Raangin de, Smaan nie Roog, sem þier tijdt bruggar banvænlig, bitgiorn Verolldenn noog, Ofbolenmæde og Hefndar-Hug, hier nærst med goodu still, þvi med þessu þinn Dygda-Dug, O Rottenn Gud reyna vill: Hvert i Hiartanu hafir þu, Hoogværd og Lijtillæte nu, eda þitt hafi Hugskot hvest, Heiptenn og Drambsamt Ged, audvelldlega hiaa einum siest, innra hvad geyma ried, þegar hann þolde Moot giord mest, margopt þad hefur skied.

7 Sie þar Audmijkt og Hoogværd hrein, Hiartans þier innra hiaa, medur Gedprijde giort þier Mein, gietur þu unad þaa, þenk ad þvilijkt sie Hirting hans,

hvers Kraptur verkar allt, þessa Guds Tiptan þu til sanns, Þolgoodur lijda skalt; Sagde Pioon DRottens David þvi: Dædlaus þa fordum Simei, sialfann Kongenn i Smt og Naud, særde med Hroop og Nijd: DRottenn honum þad Bodord baud, bølfa skalltu David, dagslegt er þad Guds Barna Braud, ad bwast i þetta Strijd.

8. Giættu og þess eg greine hier, Gudlaust Foragt og Smæn, þarfur af Christi Krosse er, Kalls, Spott og Mannords Ræn: Þetta hanns Limer lijda sa, lijka sem sialfur hann, Hosud Christnennar hardar þa, Hæduugar þola vann: Pæll þvi til Orda taka ried, talande um Christi Foragted: Oß lætum gæuga wt til hanns, ad vier hanns berum Hæd: Christens er þad stoor Mijnkun Manns, minnstu þess sæer gæd, ad lijda med Oeyrd Last arans, Leidordenn Foolksku bræd.

9. Siædu hvilijkre Hoogværd med, HErrann vor JEsus leid, Forsmæn,

Spotted og Foragted, Fals-Rad og hverskins Neyd: Eins lijka þu aalykta skallt, ad þijn su Skyllda sie, Polgood-ur lijder þetta allt, Þioost Heims og Raa-nglæte, vegna Christi slijkt bera ber; Blijd-lyndes finnest Gied hiaa þier; Alldrei br-wka þad Ordtækid, (Eru þad Heilla-Raad): Sijdst mun eg hafa so bwid, Saklausum giort mier Haad; Hugga þig sialfann helldur vid, Hialp Guds og vijsa Raad.

10. Trwfastann Gud og goodan att, giarnann þier umbunar, allt þad sem þola þannig matt, þwngt Spott og Hadun-gar; David hugga sig vid þad vann, var þaa hanns Angist swr, ad Gud munde sig Meddann Mann, megnre Naud frelsa wr, Simei þegar, sijdst med Hroos, skar-beittre Hadung yfir hann joos; Maaskie Gud, David mæla ser: Mier faae umbu-nad, þessa Dags bitra Bolfan hier, braast honum ecke þad; Sigur opt kiemur, satt þad er, seinna meir Hondum ad.

11. Mannanna Vondsku Munnæde, mættu ei læta þyi, Sæl þijna og særda Giedsmune, setia Drooseind i; helldur yfer þvi gled þig greidt, Giedhægd slijkt auka mæ, ei sær Heimur so Brøgdum beitt, ad Volf hañs þier hrijne æ. Ande Guds hvijlest æ hiæ þeim, er Ovirdast af þessum Heim, Saklauser þo i sannre Raun, seger þad Petur oss; Oll vor um sijder Angurs Kaun, æ Brautþverfa og Kross, þegar oss himnesk lienast Laun, og liomande Dijrdar Hnoss.

12. Andvarpa eg og bliwgur bid, blijde Gud Mykun þijn, ad þitt himneska Hiælpredid, hreinse so Ondu mijn, ad eckert Hefndar Illsku Groom, aumum mier finnest hiæ, helldur Polgiædes blijdast Bloom, betst sem þier giediast mæ, Hædung og Spott þo Meinid mier, margvijslegt giore og Skaprauner, Hoogværd mijnu þu Hiarta gief, Haturs eg fordest Lyst, hvert vake edur sætt eg sef, Sælen mijn Upporsist, til Elsku og Fridar, eg bæ

hef, eilijfa him þier Viſt, Amen.

4. Pſalmur.

Ton, Sæler eru þeir aller nu.

ÞIna Ovine, þigg mijn Raad, þa sem þier veita Laſt og Hæd, Good giördum millda medur: Abataſt ecke þar af þu, þott ad med Illu borger nu, illt hvad þig mæður ſkiedur; Skömunum moote Skamyrdinn, ſkal alldrei brw-ka Muñur þinn, Hatur lǣt Hatre ei mæta, Hefndar-Syrnd ecke Hefndar-Hug, Hoogvær Þolgiædes ſijn þu Dug, þad kann þitt Bol ad bæta.

2. Sigur kann Madur frægann fǣ, hws ef hann er ad ſtunda æ, Giedprijdes goodann Sooma, enn ecke þott hann allt um krijng, etie Skom, Hefnd og Svivirding, Huggiæfd hatande frooma, einn Diöfull illur ecke mǣ, vtreka annann burt ſier frǣ, Oodygder Loſt ei letia: Hefndar eins Syrndenn Bolf og Bann, beigja kunna ſijſt Spottarann, helldur meir

Heipt hanns hvetia.

3. Ef þu af Sœrum marenn Mann, meida villder og lemstra hann, Svipu med Höggum hordum, hier af hann ei kann Heilsu fœ, Herkiuñar Læknis Mœte fœ, Gis stofnar þijnum Giordum, eins ei þann Vonda unned fær, Ogurleg Heipt og Grimd ovær, nie Hreckvist Heiptar- Ynde, helldur Giedsmuna þijdast Þel, sem Þiovst og Reide stiller vel, Hoogværd Millde, Mivklynde.

4. Atferd DRottens þœ Athuga, er hann brwkar vid Mennena, so hann þœ sigra kunne, Vinnur hann ei vort Vond- sku Gied, veglegre Sinnes Giœdsku med, af sijnum Astar Gruñe? Sefar hann ei vort Reide-Ræd, med rijkuglegre Kiærleiks Dœd, og Elskunnar hollum Hita? Lockar oss ei hanns goodsemd greid, ad giœrum Ydran Lijfs uñ Skeid? So er þad, vijst skallt vita.

5. Eins med Froomlynde eigum vier, œ þeim Svig vinna, sem oss hier, hatande

hardt mæreita, heilagur Paulus hefur þad, hverium Riettchristnum befalad, Hoogvær sem gyrnest heita; Yfirstiiga læt ecki þig, illa Lund hun er Skadsamlig, helldur med goodu Giede, sigra þad Vonda: Swer þæ, Sigranen̄ best, og lætur siær Goodsemd sem Gud þier liede.

6. Ef Sæfu nockre Giafarenn, Gud þinn orlæte Faderenn, einhverium midlar Manne, er þier ei hefur wthlutad, Ofundenn ecke sinne Stad, þijnum i Pænka Ranne, helldur med Gladværd hæfer þier, HErrann vegsama þar fyrer, Regla mæ viss swvera, Gled þig med þeim sem Glede fæ, græt yfer þeim er Sorger þiæ, Vol þad skal Briooft þitt skiera.

7. Limer eru eins Lijkama, Lijder allra Riett-trwadra, enn þær Sæfur og Giæde, sem hver einn Lima hefur þæ, heilum Lijkama Sooma liæ, reynest þad satt eg ræde: Hier ad auke ef nockur Naud, nijstande sært til Boota traud, Mæunigann hardt vill hryggia, Angurs þier able ætijd

þad, eins og þu værer hanns i Stad/ Ræd mijn skallt þesse þiggia.

8. Sameigenleg er Sorgen sw, sem sier kann vænta hver einn nu; þvi skalltu þess giorla giæta, Lijkama Christs ei Limur er, sem lætur þwngt ei falla sier, annañ hvad giorer græta: Hefur ei JEsu Giædskann greid, giort vora Eymd ad sinne Neyd, fra Prautum Lausn þa liede? Añars þvi Byrde bera mæ, Bodord Christi uppfylleſt þa, Trwverdur Paull so tiede.

9. Hatur og Elska Hiarta Nanns, sm hafa þu kannt til Næungans, ad greinest med þvi moote: Ad Andstygd stoora auke þier, Illsku Verk hanns, þvi Satans er, Verknadur Lasta loote, Enn Manneñ sialfañ elska þu, af þvi ad hann er skaptur nu, Skepna Guds skijr ægiæta, Medlijdan honum hafdu med, Hoogværdenn þitt æfyse Gied, Brot hanns ef kannt ad bæta.

10. Fyrer honum og bidia ber, Bæn-

...r-Ord þat til kiende þier, JEsus at Kros-
... kvalenn, Fiandmönnum þegar Forlaa-
...s bad, Fødurenn sialfur i þeim Stad,
...n dal Mordingia talenn; Forlaat þeim,
...agde hann, Fader þad, sa þeir ei þeckt
...vad hafast ad; Baen þaa i þijnu Brloo-
...e, geyma skyllder med goodre Trw, ef gr-
...imast kann vid adra þu; Varnar þad
Vondsku-Pioosse.

11. Hver sem til annars Ovilld ber,
...inkum þo ecke þar fyrer, ad Gudlaust gi-
...ter breita; (eins og David ried ...
...ia, DRotten eg Hata sagde hann þa, sem
...atur þig vid þreita), helldur af þeirre
...efndar-Root, hinn hefur þessum giordt
...moot, i Manndraape saa er sekur; He-
...targiarner med Haturs Lyst, hafa Guds
...aad og Vingan mist, hann þaa til Hel-
... hrekur.

12. Gud vorn þad ecke glediа kann, ad
...tast skule nockur Mann, aller vill hiaal
... heildur; til Sannleiks mege so komast
...dt hann elska og vidkannast; Hiaalp

vorre viist hann velldur; Christur og ecc
kom i Heim, ad kasta i Glotun Sealum
þeim, sem til Lyknar var sendur, mikli
framar ad mættu sea, Myskun og Frelsi
Topun frea, stodug hanns Giædska sten-
dur.

13. Heiptræknes Kala bitre Bægd,
banvæne Grimd og Haturs Nægd, for
da mier Gud minn goode, læt mig þenkia
eg leystur sie, Lausnare minn til Fridsemi
þvegenn med þijnu Bloode, gief mier ætijd
og aimta ad, Giedfellt er Drottne Off
ur þad, Fridenn sem stodugt stundar, Fr
idgiarner liwsir lifum hier, loksens þar ti
ad niootum vier, Utvalldra Fridar Fun
dar, AMEN.

5. Psalmur.

Ton, Fader og Himna Hæd.

NA þott þecker þu, Prauta synd
uga nu, breiska miog og brestott
brwkadu ei Hosmoods Þootta.

2. Eins og þijns Anda hier, og Trw
Mer

Megn þ:in þier; alla hreint yfervinne, enn Synda Stærd sie minne.

3. Helldur med hryggre Lund, hveria og eina Stund, veikasta Mann þig meina, med ei Fullkomnan neina.

4. Hversu stoort Synda Safn, sem þier ad Edle iafn, Brooder þinn bera kyñe, byrla þier ecke i Sinne.

5. Þu muner þar fyrer, þægari Gudi hier; sa sem stijst þykest standa, Stodu sijna maa vanda.

6. Annar hvad hefft hier ad, hverninn snertir þig þad? Sijna maa Synd hvor bera, sialfur munt frij ei vera.

7. Doomur þinn dugerei par, driugt þier til Upphefdar, annarra og ecki helldur, Audnu Topun hann velldur.

8. Eg dæme ecke mig, inner Paulus um̃ sig, DRottenn er minn Doomare, Dyrd hañs um̃ Eilijfd vare!

9. Um̃ adra aptur hann, uppliwka Muñe vañ, hver ert þu, so segiande: Sem dæmer Þioon framande?

10. Fyrer hañs HErra hier, hañs Fall og Stada er, goodur kann Gud þañ reisa, og greidt wr Hrosun leysa.

11. Eigum ad vanda vier, vorn eigenn Reikning hier, enn adra illa ræma, ei byrjar oss, nie dæma.

12. Aller af Edle um kriing, eru iafnt Fordæming, sellder med Kessing rijka, og Reidennar Born so lijka.

13. Alijtest Uppruniñ; einn ødrum betri ei finn, Hroosan alla þœ þrijtur, þæga, sem Gud œlijtur.

14. Munur ef einhver er, œ Moñum follnum hier, hafi eiñ Straffs-Verk stærre, stundad eñ annar færre.

25. Fyrergiefning ef fieck, fram sœ i Lostum gieck, enn annar Hegning hreppte, og hollre Guds Vingan sleppte.

16. Gloggt skalltu gœ þar ad, Giæfka DRottinns er þad, sem verkar Velferd sanna, enn Verdskuldan ecki Maña.

17. DRottni þacka med Dœd, Drottins er þvilijkt Rœd, hafer þu misgiordt

minna, enn Manna nockur hinna.

18. Þvi skallt ei þikiast þu, þessum upp yfer nu, eins og þu øllum framar, eiñ siert med Dygder tamar.

19. Madur hvad hefur hier, honum sem veitt ei er? af þvi sig ecki stære, eins og sijdst giefid være.

20. Romverium rita vann, Rokſemdar Sannleikann, Postulinn Paulus fordum, i Pistils liooſum Ordum.

21. Þeir sem Guds Nꝏdar nu, notid høfdu af Trw, i Søfnud Guds setter hreiner, sem Vidsmiørsvidar Greiner.

22. Tiœer hann þar ad þeir, (þess giærtu framar meir), afhøggnum Kvistum ége, i giegn hrooſa sier mege.

23. Afklippta kallar þa, Kviste, sem Gude fra, i Glæpum giordu venda, Gydinga þad nam henda.

24. Mistu Guds nooga Nꝏd, nijddu hañs Hiꝏlpar Rꝏd, fooruſt i sijnum Syndum, særder i Myrkrum blindum.

25. Eirnenn þꝏ cꝏminner, upp skule

ei hroka sier, heldur med Ugg vel varist, ad Vægdarlaust fyrerfarist.

26. Ad verde ei afhøggner, eins og Þeir fyrre hier, og Naad Guds misse mæta, megnar hann Illt uppræta.

27. Betra Naad Þad er Þier, Þu ollum audsyner, Audmykt, enn adra kiefie, og Þig sialfann upphefie.

28. Hver sem sig hoof upp hast, hann mun nidurlægiast, Þu ef Þig lijtilæckar, lokfins Þijn Virding hækar.

29. Eñ ef Þu ollum hier, Audmykt Þijna framber, meinar Þig odrum minne, og mestann i Illgiørd Þinne.

30. Gagnsemd Þier giører Þad, Gud Þig sier tekur ad, Audmykt hver ydkar rara, er Þar stoor Naad samfara.

31. Stolltum Gud steyper bratt, sem stunda Drambed Þratt, enn hver sig lijtillæter, Lofsverdre Uppheſd mæter.

32. Sig mesta Syndarann, Sanctt Paall reikna vann, segist Þvi noograr not id Naadar hafa og hlotid.

33. Hellst villde hann hroosa sier, af Holldsins Breiskleik hier, Mætt Christs so mætti þyggia, med sier veikum ad byggia.

34. Upplysta alla Menn, ein soñ Guds Þeckingenn, æfyser Heim ad hata, og Hosofed best ad rata.

35. Eins og Heims Barna er, Arfur æ Jordu hier, tijmannlegur Tæalramur, Tvij-sijnn, brygdull, skadsamur.

36. Finnst slijkt forgeingilegt, Fiær-Nægd, Tign, Hroosid frekt, Vegsemd og Magt margfallda, er mesta þau Audlegd hallda.

37. So þar æ mooti sinn, sanntrwud Guds Borninn, Rijkdoominn reikna besta, þa rata i Hörmung mesta.

38. Fætækt, Spotted, Forsmaan, Falsbrugged, Offsookn, Raan, Dauds-ans og Stiriolld styrda, stooran sem Fiær-Siood virda.

39. Um̃ Moysen mællt þad er, miklu framar kaus sier, Christi Forsmaan, enn

eiga, Egypti Rijkdoom meiga.

40. Hver ed so hagar sier, hann riett upplijstur er, ef hafnar Heims Fegnude, Huggun odlast af Gude.

41. Þecking i þijdre Trw, þijns Frelsara JEsu, eru, skal eg þier inna, wtvolld Nofn riett-christinna.

42. Himninum ædsta aa, uppteiknud Gudi hiaa, þeirrar Trwar Verk þad er, þær verdum innplantader

43. Christo, sem Kvol burt took, og kallast Lijfsins Book, teiknader aa hañ erum, aller sem Mynd hanns berum.

44. Upptek sijn hafa hier, Heilagra-Manna ygder, hverium Gud gietur eige, gleymt aa sijdarsta Dege.

45. Helldur þeim hroosar þa, himneskur Kongur sea, þvi þær giorduſt i Gude, gagnlegar hanns Sofnude.

46. Leida i Lioos þa ser, i Lijfe hvad giordum vier, ad hofum Heims Aud hafnad, enn himneskum Rijkdoom safnad.

47. Heilagann ecki einn, uppfunded

gietur neinn, sem eingum einka-Dygdum, unnad hafe og Trygdum.

48. Var þad skiær Elska ein, ellegar Trwennhrein, Millde, merk Þolinnmæde, og mørg ønnur þvilijk Giæde.

49. Øll Dygda Ydkun siw, alldrei forgleymist nu, af þeim ædsta Elskara, alls Hollds vijsum Doomara.

50. Hun vitnar helldur þa, hana sem stunda a, og soddann Sooma bera, sañheilaga ad vera.

51. Mannkosta soddann Søfn, sijna ad slijkra Nøfn, mune i Blessan blijfa, þa byriast Hvijld eilijfa.

52. Þar er øll Gledi Gnægd, gudleg Vegsemd og Frægd, þar er fullkominn Fridur, og Flock Engla Samtal vidur.

53. Ølt er þa wte Hrygd, enginn þar merkist Stygd, hia Lambsins Stool þa liooma, leyster frea Naud med Sooma.

54. Asioon Guds aker þa, Utvalder skoda fa, uñ Eilijfd alldrei þrijtur, Unun sem hver einn nytur.

55. Omissande Þol er, ollum Gud hrædslann hier, þar heñar Verdkaup vijsa, vill sig i Dyrd auglijsa.

57. Veite oss goode Gud, Giædskañ þijn hæblessud, Esi vora so enda, ad hiaa þier fæum lenda, Amen.

Ungmenna Bænarkorn a Morgna.

Þijnu Nafne uppvaknadur,
JEr eg, JEsu Gud og Madur,
Lof sie þier fyrer Lijf og Giæde,
Lykamans Heilsu Fot og Fæde,
Og allt þad þijn Obreytt Millde,
Aumum mier tilleggia villde;
Bid eg þig, minn blijde HErra,
Blessan þijna ei lat þverra,
Hegdan minne a hverium Dege,
Halltu a soñum Dygda Vege,
Læt mig nioota Ungdooms Ara,
Er þu barst i Manndoom klæra,
Gief uppfræde Æsku mijna,
Ande þinn fyrer Verkan sijna,

So i Otta og Elsku þinne,
Avort goodann færa kynne,
Hlijdne Trygd og Trwna hiarta,
Tendra og nær i mijnu Hiarta,
Ad mier so med Alldre hronnum,
Aukest Náad hia Gude og Mønnum,
Heims og Satans Hreckia Snørum,
Hrind fraa mier, so ei Oværum,
Mig Ogiætenn i sier feste,
Edur drage i Synd og Leste,
Vernda mig fraa Voda øllum,
Vondum Dauda og Slisa Follum,
Englar þijner ad mier giæte,
Eingum so eg Meidslum mæte,
Mitt Verklag og Myskun þijna,
Mier laat vera Unun mijna,
Auk mier Skilning Orda þinna,
Eru þau Lampe Foota minna,
Gief mier jafnan Gott ad læra,
Goodlyndum vid alla vera,
Varfærum i Velgeingninne,
Vongoodum þo Rauner finne,
Liwsi JEsu! med Lijfi og Ondu,

Leag eg mig i þijnar Hondur,
Þar vil eg fws ad Lyktum lenda,
Lofadur sierdu utann Enda.

Ungmeña Bænarkorn aa Kvølld.

NU vil eg enn i Nafne þijnu,
Nꝏduge Gud, sem lietter Pijnu,
Mier ad minne Hvijlu halla;
Og heidra þig fyrer Giædsku alla,
Þꝏda af þier aa þessum Dege,
Þvi er skylldt eg gleyme eige,
Enn þad mꝏ eg annmur jꝏta,
Angre vafin sijta og grꝏta,
Moodgad hef eg margfalldlega,
Millde þijna guddoomlega,
Utsliett mijnar Synder svartar,
Sundurkramed lækna Hiarta,
Afþveigid i ædsta Floode,
Endurlausnarans JEsu Bloode,
So eg kvittur sofe i Fride,
Sꝏl og Lijf af Engla Lide,
Umkrijngd, Satans Illsku Hrecke,
Ogn og Slægder finne ecke.
Blessa Hws og Hvijlu mijna,

Hiaastod laat mig merkia þijna,
Þa mun Asöokn illra Anda,
Ei hid minnsta kuña ad granda,
Laat mig þeinkia a þessu Kvollde
Þad eg lifi i veiku Hollde,
Brothætt Gler og Boolann þunna,
Brotna snart og hiadna kunna,
Þu einn Gud skallt þar uṁ raada,
Þijnar knij eg a Dyr Naadar,
Af mijns Hiarta innsta Grunne,
Andvarpa og bid med Munne,
Þegar eg skal seinast sofna,
Saal vidskilur, Fiored dofnar,
Hiartans Fader i Hendur þijnar,
hverfa laat þa Ondu mijna,
Holld i Jordu hægt laat blunda,
Helgra so þad bijde Funda,
Og upprisenn ad eg vijke,
Inn med þier i Himnarijke,
Þar mun eg Þusund Þacker færa,
Þier sie Lofgiörd, Prijs og Æra, Amen

Heilræde Doct. Mart. Luth.

Mest vitir, eun miog fꜳtt segir.
Margt heyrande, um̄ þad þegir.
Hiꜳlpa þeim i Hꜳska eigir.
Hefnd og Urskurd lenge deigir.
Vielum sijst i Vinskap smeigir.
Vid þier hollum, ei þig reigir.
Liwsur meira Manni hneigir.
Minna lijtir ei nie sveigir.
Afla vel, eun Faung ei feiger.
Falslaust gialldet og ꝛꜳdvegir.
Metnast ei þo mikid eigir.
Missir eingann leinge þreygir.
Annars Gotz Ogiarna leigir.
Goodfwꜳs siert þeim Luckann beigir.
Omaklegañ alldrei streigir.
Orlog, Kijf og Roog ei heigir.
Varast Kapp þo vinna megir.
Vijk frꜳ þeim til Synda teigir.
Mood og Agyrnd frꜳ þier fleigir.
Fridgiarn riett-trwadur deyir.

* * *

Jón Borgfirdingur.

Beystandes vollkommen versichert
demnach und so seltsam dieses Spe
daß man den König von Israel v
schen Landpfleger, ja den Schöpfer
gelobet über alles in Ewigkeit, vor
schöpfe in der Gestalt eines Beklagt
so war es dennoch dem HErrn JE
wissenheit längst vorher bekant ge
bewies er hierbey eine wunderns-
wart seines Gemüthes, und erinn
ckenden Richter durch seine majestät
tigkeit, daß er auch als ein Mann
nicht durch das Geschrey seiner Fei
bewegen lassen solle. So wird d
vorgestellet.

Die Anklage selbst erzehlet Luca
theils auf den Inhalt derselben
auf die Art und Weise, mit w
bracht worden.

Der Inhalt der Anklage war
sprechen sie, finden wir, daß er da
dig machet, und verbeut den Sch

1782. Stuf.

dem Landpfleger. Nachdem nem-
en Jüden, auf ihr Verlangen, aus
e heraus getreten war, so hatte der
gebundenen JEsum ihm überant-
gestellet. Und also stund nun der zu-
der Lebendigen und der Todten vor
ichter. Derjenige, der kurtz vorher
iester gesagt hatte, Luc. 22, 69. Von
s Menschen Sohn sitzen zur rech-
raft GOttes; der muß hier als ein
n. So viel hat es gekostet, uns die
ben, daß wir vor dem strengen Ge-
estehen könten. Eine solche grosse,
ge Person muste vor dem Angesicht
sich einem ungerechten Richter dar-
mit wir vor dem gerechten Richter zu
gkeit erlangen: unsere Verkläger
werden möchten.

tthäus mit dieser Beschreibung:
r dem Landpfleger, nicht nur die
tur des Leibes ausdrücken, sondern
rliche Fassung und Gestalt des
Ge-

ferlichen Beobachtung der Römisch
welchen ein andrer Land-Pfleger,
25, 16. saget: Es ist der Römer W
ein Mensch ergeben werde umzubr
der Verklagte habe seine Kläger
und Raum empfahe, sich der An
verantworten. Unterdessen wä
daß nur alle weltliche Richter dem
hierin nachfolgen, und die Fromme
Ketzer übergeben werden, nicht al
Credit der falschen Geistlichkeit ve
dern erst Beweis fordern, und die
untersuchen möchten; so würde d
Zeugen der Wahrheit gesparet we

Wir haben aber hierunter auf de
zu sehen, welcher die Zunge dieses
Richters also lenckte, daß er nach de
fragen muste, damit die Unschuld

* PHILO enim Iudaeus Pilato exprobrat *crebras caedes indemnatorum* & crudelitatem saeuissimam FOOTI *opera* *816. 817.*

